

porum historia, — *Juris civilis amœnitates*, — *Menagiana*.

MENARD. — Menardus Nicolaus Hugo, natione Gallus, ordinis S. Benedicti S. Mauri, Lutetiae obiit anno 1644. Vir iste scientia et judicio clarus, plura concinnavit opera: *Martyrologium sanctorum ordinis sancti Benedicti*, — *Concordia regularum*, — *Sacramentarium S. Gregorii Magni*, — *Diatriba de Dionysio*.

MEND. — Andreas Mendo, natione Hispanus, patria Lucroniensis, philosophiam, theologiam scholasticam et moralem nec non sacras Litteras annis 12 explicuit Salmanticae magna nominis celebritate. Hinc in concionatorem regium est ascitus, et in censorem seu qualificatorem a sacro senatu Supremæ Inquisitionis in Hispania, et in examinatore synodalem diœcesis Onetensis, et Salmantice socius fuit curarum et laborum præpositi provincialis Castellæ. Postea ab excellentissimo duce Ossunensi in arbitrum suæ conscientie adlectus, illum comitatus est in Gotholauniam, deinde Mediolanum. Mendo florebat XVII sæculo. Scripsit: *Elucidationem bullæ Cruciatæ*, — *De jure academico*, — *De ordinibus militaribus disquisitiones catholicas*, — *Stateram opinionum benignarum in controversiis moralibus circa sacramenta ac præcepta Decalogi et Ecclesiæ*, — *Epitome opinionum moralium*.

MENDOZ. — Mendoza (Ferdinandus de), natione Hispanus, jurisconsultus, natus circiter anno 1566, vir in linguis et jure peritissimus, scripsit: *De confirmando concilio Iliberitano ad Clementem VIII*, — *Disputationes in locos difficiliore tituli de pactis in Digestorum libris*.

MENEN. — Menenius Franciscus edidit opus cui titulus est: *De origine ordinis militaris*.

MENG. — Mengus Hieronymus, Vitellianensis, Regularis Observantiæ, florebat desinente XVI sæculo. Scripsit: *Flagellum dæmonum*, — *Fustis dæmonum*, — *Compendium artis exorcistæ*, — *Hortum deliciosum fratrum Minorum omnium fructuum copiosissimum ad scientiam rerum salutariarum*.

MENOCH. — Menochius Jacobus, illustris jurisconsultus Papiensis, in diversis Italiæ universitatibus jus professus est, Mediolanensis consilii præses factus est, obiit 1607. Scripsit: *De recuperanda possessione*, — *De præsumptionibus*, — *De arbitrariis judicium questionibus, et causis conciliorum*, — *Consilia*.

MENZ. — Menzius Fridericus, natione Germanus, doctus antiquarius, professor in Universitate Lipsiensi, obiit anno 1749. Scripsit multas dissertationes et opuscula: *Aristippum, philosophum Socraticum*, — *De Socratis methodo docendi*, — *De Solonis legibus*.

MERAT. Merati Cajetanus Maria (Gaetan Marie Merati) natione Italus, clericus theatinus, consultor congregationis Rituum Romæ, in hac urbe decessit anno 1744. Plurima opera concinnavit: *Decreta sacre Rituum congregationis ex Gavanto desumpta, et novissime adaucta*, — *La verita della religione cristiana e catolica dimostrata ne suoi fondamenti e ne' suoi caratteri*.

MERBES. — Merbesius Bonus (Bon de Merbes), natione Gallus, doctor Sorbonicus et sacerdos congregationis Oratorii quam reliquit, postquam in ea litteras docuisset. Creatus deinde fuit præfectus collegii Montis Desiderii; sed hoc munus quoque reliquit, ut liber vacaret studio. Lutetiae decessit anno 1684. Scripsit: *Summam christianam seu Orthodoxam morum disciplinam ex sacris Litteris*.

MERCAT. — Mercator Gerardus, natione Belga, geographus illustris quem Carolus quintus aestimabat. Obiit anno 1594. Plura opera reliquit: *Chronologiam*, — *Atlas*, — *Harmoniam evangelistarum*, — *De creatione et fabrica mundi*, — *Rationem scri-*

bendarum litterarum Latinarum quas Italicas cursoriasque vocant.

MERCOR. — Julius Mercorus, ordinis Prædicatorum, edidit opus cui titulus est: *Basis theologiæ moralis*.

MEREND. — Merenda Antonius, natione Italus, Papiæ jus docuit magna cum fama, et Bononiæ obiit anno 1657. Scripsit: *Consilia criminalia*, — *Controversiarum juris libros duodecim*.

MERILL. — Merillius Edouardus, natione Gallus, unus ex doctissimis jurisconsultis XVII sæculi, Avarenci magna cum fama jus docuit et decessit anno 1647. Multa concinnavit opera: *Libros tres variantium ex Cujacio*, — *Librum singularem differentiarum juris*, — *Commentarios principales in libros quatuor Institutionum, quibus addita est synopsis a Cl. Mongin*, — *Expositiones in 50 decisiones Justiniani*.

MERLIN. — Merlinus Mercurialis, juris utriusque doctor, edidit: *De legitima*, — *De pignoribus*.

MEROL. — Merolla Hieronymus, ordinis Minorum, Capuccinus, natione Italus, fidem prædicatum ivit ad Congo, patriamque repetiit. Scripsit: *Relationem itineris sui*.

MERUL. — Merula edidit opus cui titulus est: *In praxi*.

MESS. — Messias Petrus (Mexia Pierre), natione Hispanus, historiographus Caroli Quinti, vir eruditione conspicuus, obiit anno 1552. Scripsit: *Silvam variarum lectionum*, — *Historiam Cesarum*, — *Colloquia vel Dialogos*, — *Historiam Caroli Quinti*, — *Historia imperial y Cesarea desde Julio Cesare hasta Maximiliano*.

MEURIS. — Martinus Meurisse, Gallus natione, Royensis, doctor et professor Parisiensis, episcopus Madaurensis, et suffraganeus Metensis, florebat ineunte XVII sæculo. Scripsit: *De sacrosancto et admirabili Eucharistiæ sacramento*, — *De virtutibus cardinalibus*, — *Statuta secundæ synodi Metensis*, — *Tractatum de Trinitate*, — *Rerum metaphysicarum libros tres*.

MEV. — Mevius jurisconsultus edidit opus cui titulus est: *Ad jus Lubec*.

MEYER. — Meyerus Lavinus (Lavin de Meyer), e Societate Jesu, vir in theologia, in historia et poesi peritus, Lovanii decessit anno 1750. Scripsit: *De ira libros tres*, — *De institutione principis libros tres*, — *Historiam congregationum de auxiliis*.

MEZEG. — Mezeger vel Mezger (Paulus) ad S. Petrum Salisburgi cœnobita doctissimus, ordinis S. Benedicti, in Universitate Salisburgensi per plures annos magna cum laude ac celebritate sacre theologiæ professor, ac procancellarius, vir scientia inclutus, florebat ineunte XVIII sæculo. Prodiit opus celebre cui titulus est: *Theologia scholastica Salisburgensis*.

MICH. FUENT. — Mich. forte Didacus de la Fuente, seu a fonte Hurtado, natione Hispanus, e Societate Jesu, florebat XVII sæculo. Post traditas litteras amœniores, philosophiam professus est Compostelle, theologiam scholasticam Salmantice annis 13; rector fuit collegii Pompeiopolitani et Salmanticensis.... Edidit: *Cursum philosophicum*, — *De potestate episcop. circa excommunicationem*, — *Selectarum moralium questionum*....

MICHAL. — Michalor, jurisconsultus. *De fratribus*.

MILANT. — Milante Pius Thomas, natione Italus, patria Neapolitanus, ordinis Prædicatorum, episcopus Castellamaris di Stabia, migravit ad Dominum, anno 1749. Scripsit: *Orationem extemporaneam in electione Summi Pontificis Benedicti*, — *Theses theologico-dogmatico-polemicas*, — *Exercitationes theologicas*....

MINDER. — Minderer edidit: *Tractatum de indulgentiis*.

MINUT. FEL. — Minutius Felix, natione Africanus, munus advocati Romæ magna cum fama exercuit

in III sæculo. Propugnator habetur Christianismi ut Arnobius et Lactantius. Edidit opus cui titulus est: *Octavius*.

MIRÆUS. — Miræus Aubertus (Aubert de Mire), natione Belga, primum litteras humaniores docuit, deinde canonicatum in ecclesia cathedrali Antverpiensi obtinuit. Vir iste amore discendi inflammatus, indesinenter studio vacabat. Obiit decanus Antverpiensis, anno 1640, ætatis suæ 67, relinquens perennem summæ eruditionis famam. Multa concinnavit opera: *Bibliothecam ecclesiasticam*, — *Origines equestrium ordinum*, — *Chronicon Cisterciense*, — *Chronicon ordinis Præmonstratensis*, — *Rerum Belgicarum chronicon*.

MIRANDA. — Miranda Ludovicus, Hispanus, Pincianus, Regularis Observantiæ Compostellanæ provinciæ alumnus, ac provincialis minister, nulli theologorum suæ tempestatis secundus, causarum S. Officii qualificator, ac in Romana curia procurator generalis, florebat ineunte XVI sæculo. Reliquit hæc ingenii monumenta: *Directorium sive Manuale prælatorum*, — *De ordine judicio, ac modo procedendi in causis criminalibus*, — *De Immaculata Conceptione*.... et alia perplura opera tum Latine, tum Hispanice scripta.

MISSORIUS. — Missorius Raymundus, natione Italus, professor primum theologiæ dogmaticæ, deinde juris canonici et theologiæ moralis, theologus cardinalis Michaelis Angeli Conti (Innocentius XIII, quando electus fuit papa, cognominati), migravit ad Dominum anno 1772. Vir iste, scientia insignis, multa opera edidit: *Ingenuarum artium, solidarumque scientiarum theorematum centum singularia, discussa in comitiis Romanæ provinciæ data cuilibet oppugnandi facultate*, — *In duas celeberrimas epistolas S. Firmiliani et Cypriani adversus decretum S. Stephani Papæ I, de non iterando hæreticorum baptismi disputationes criticas*.

MODESTIN. — Modestinus Herennius, unus ex novem jurisconsultis quorum, Theodosio Juniore jubente, opiniones ut leges habebantur. Florebat in III sæculo, fuit Ulpiani discipulus, a consiliis Alexandro Severo et præceptor filii Maximini. Simul ac Probus electus est consul anno 228. Composuerat libros 19 Responsionum, — libros 12 Pandectarum, libros 9 Differentiarum, — libros 6 Excusationum, libros 4 de pœnis. Scripsit iterum: *De præscriptionibus*, — *De inofficioso testamento*, — *De testamentis*.

MOINE. — Petrus Lemoine, natione Gallus, e Societate Jesu, diversis muneribus in hoc ordine functus est et Lutetiae migravit ad Dominum anno 1671. Hic monachus operibus poeticis clarus est: *Triumphus de Louis XIII*, etc., etc. Opera etiam plura ascetica edidit: *Dévotion aisée*, — *Pensées morales*, — *Etrille du Pégase janséniste*.

MOLAN. — Molanus vel Vermeulen Joannes, natione Belga, doctor et professor theologiæ Lovaniensis, deinde censor librorum, obiit 1585. Hæc opera scripsit: *Notas in Martyrologium Usuardi*, — *Natales sanctorum Belgii*, — *Historiam S. imaginum et picturarum*, — *De canonicis*, — *De fide hæreticis servanda*, — *De piis testamentis*, — *Theologiæ practicæ compendium*.

MOLFESIUS. — Molfesius Andreas (André de Molfesio), jurisconsultus Neapolitanus et theologus, natione Italus, florebat XVII sæculo; edidit: *Commentariorum in consuetudines Neapolitanas tria volumina*, — *Promptuarium triplicis juris, sive summæ theologiæ duo volumina*.

MOLIN. — Molina Ludovicus, natione Hispanus, e Societate Jesu, per viginti annos theologiam docuit, vir ingenio acri novarumque viarum amator ad veritatem inquirendam; obiit 1600, ætatis suæ 65. Multa concinnavit opera: *Commentaria in Summam S. Thomæ*, — *De justitia et jure*, — *De concordia gratiæ et liberi arbitrii*. (Non nostrum est referre

omnes disputationes quibus ultimum hocce opus locum dedit.)

MOLIN. — Molina Ludovicus, jurisconsultus, natione Hispanus, edidit anno 1603 insigne opus cui titulus est: *De Hispanorum primogenitorum origine et natura*.

MOLL. — Moller Daniel Guillelmus, natione Germanus, medicus illustris, medicinam magno cum splendore in patria sua docuit, et obiit anno 1712. Multa opera scripsit: *De hermaphroditis*, — *De præparatione peregrinantium in Italiam*, — *Meditatio de insectis quibusdam Hungaricis*.

MOMIG. — Evangelista a Momigno, seu Mominio, Etruscus, diœcesis Pistoriensis, provinciæ Tusciæ Regul. Observant. olim minister, et familiæ ultramontanæ vicarius et defensor generalis, vir doctus et insignis prædicator. Grandævus migravit ad Dominum anno 1616. Prelis submitit: *Directorium superiorum regularium et ecclesiasticorum, quibus monachorum, aut sanctimonialium regimen incumbit*, — *Diarium quadragesimale, seu Sermones pro singulis diebus Quadragesimæ*.

MONACELL. — Monacelli Franciscus, natione Italus, protonotarius apostolicus, vicarius generalis Venensis, vir scientia juris canonici insignis, obiit anno 1715. Scripsit: *Formularium legale practicum fori ecclesiastici, in quo formulæ expeditionum de his quæ pertinent ad officium judicis nobile continentur, cum appendice*.

MONACH. — Monachus Joannes (Jean Lemoine), natione Gallus, theologiæ doctor, Rotæ auditor, cancellarius Ecclesiæ et cardinalis, legatus a Bonifacio VIII ad Philippum, regem Galliæ. Migravit ad Dominum anno 1515. Composuit: *Glossam in sextum et in Extravagantes communes*.

MONET. — Moneta, natione Italus, ordinis Prædicatorum, vir zelo adversus hæreticos insignis, obiit anno 1240. Concinnavit: *Summam Monetanam*.

MONSACR. — Monsacrus abbas edidit Dissertationem de catenis S. Petri, 1750 impressam.

MONTAIG. — Montaigne Joannes, natione Gallus, doctor Sorbonicus, congregationis S. Sulpitii, theologiæ professor Tolosæ, Lugduni, deinde studiorum magister Parisiensi in magno seminario, anno 1821, migravit ad Dominum. Edidit cum notis tractatum *De existentia Dei* a Legrand exaratum.

MONTALB. — Montalban forte, jurisconsultus, cui attribuitur opus: *De jure supervenientium*.

MONTAN. — Petrus Montanus, natione Belga, ordinis Minorum, sac. theologiæ licenciat, Academia Lovanii rector. Vir valde pius et devotus, præfuit multis cœnobiis, Lovanii præsertim et Antverpiæ. Lovanii anno 1578 pestilenti febre decessit. Edidit: *Commentaria in septem psalmos penitentiae*, — *Enarrationem Dominicæ Passionis, secundum quatuor evangelistas, ex veterum doctorum commentariis concinnatam*.

MONTE LAUD. — Monte Lauduno (Guillelmus de), juris peritus, edidit: *Repertorium in aliquot titulos juris civilis*, — *Commentaria in Clementinas et in Extravagantes*.

MONTFAUC. — Montfaucou (Bernardus de), unus ex doctissimis ordinis S. Benedicti, congregationis S. Mauri, vir peritus in philosophia, in theologia, in historia sacra et profana, in litteris tum antiquis, tum recentibus, in linguis tum mortuis tum vivis, fere innumera opera edidit quæ includuntur in quadraginta et quatuor voluminibus. Italiam peragraverat, et concinnavit *Diarium Italicum*; Romæ diu mansit, omnes bibliothecas adiens et consulens. Obiit in cœnobia S. Germani Pratorum 21 Decemb. anno 1741. Quis scriptor majori cura labori incubuit? Quis plura opera et meliora scripsit? Hæc tantummodo revocabimus: *Analecta Græca*, — *Vitam contemplativam Philonis*, — *Observationes et epistolas*, — *Palæographiam Græcam*, — *Biblio-*

thecam Coislinianam, — Antiquitatem explicatam, etc., etc., etc.

MONTAYA. — Montoya (Lucas de), ordinis Minorum, edidit *Chronicon*.

MORAND. — Joannes Morandus, clericus regularis, scripsit *Theologiam moralem speculativam*.

MORERI. — Moreri Ludovicus, S. Theologiae doctor, natione Gallus, Lugduni per annos quinque verbum Dei praedicavit, et per reliquam vitam *Dictionarii* sui compositioni curam impendit. Lutetiae decessit, anno 1680, aetatis suae 58. Edidit *Dictionarium historicum*.

MORIC. — Morigia Paulus, natione Italus, Societatis Jesu, eruditus, patria Mediolanensis, migravit ad Dominum, anno 1604. Scripsit opus cui titulus est: *De origine religionum*.

MORIN. — Morinus Henricus, natione Gallus, partes Calvinistarum deseruit et catholicam religionem amplexus est. Cadomi obiit anno 1728. Multas dissertationes composuit, inter quas: *Histoire critique du célibat*.

MORIN. — Morinus Joannes, natione Gallus, religionem reformatam abjuravit, et congregationem Oratorii ingressus est, vir scientia et virtutibus clarus, Lutetiae obiit anno 1659. Multa concinnavit opera: *Exercitationes biblicas*, — *De sacris ordinationibus*, — *De poenitentia*, — *Exercitationes ecclesiasticas in utrumque Samaritanorum Pentateuchum*.

MORLER. — Morlerius Adrianus (Adrien de la Morlière), antiquarius XVII saeculi, canonicus Ambianensis. Scripsit *De antiquitatibus Ambianensibus*.

MORNAC. — Mornac Antonius, natione Gallus, advocatus et jurisconsultus peritus, poeta non mediocri, Lutetiae obiit anno 1619. Scripsit *De servitute rustica*.

MORON. — Moronus Illuminatus, Bergomensis, strictioris observantiae reformatorum, theologus, utriusque juris professor, et sanctae Inquisitionis contra haeticam pravitatem consultor, florebat in fine XVII saeculo. Edidit *Centum responsa centum quaesitis*.

MOROSIN. — Morosinus Julius, edidit opus cui titulus est: *Via della fede*.

MORTIER. — Nicolaus (du Mortier), edidit *Ety-mologiam sacras Graeco-Latinas*.

MOSCATELL. — Moscatello Joannes Bernardus, natione Italus, patria Neapolitanus, jurisconsultus XVI saeculi, edidit *Praxim tribunalium*.

MOSCON. — Mosconius edidit *In practica de majestate militum Ecclesiae*.

MOSHEIM. — Mosheim (Joannes Laurentius de), litterarum cultor, theologus heterodoxus, et eloquens concionator, natione Germanus, Helmstadii theologiae professor, cancellarius universitatis obiit Gottingae 1755. Vir scientia, bonis moribus, iudicio, charitate, elocutionis facilitate insignis, multa concinnavit opera: *Institutiones historiae ecclesiasticae*, — *Dissertationes sacras*, — *Tractatum philosophico-theologicum de morbis animae humanae*, — *Ethicam Scripturae sacrae*.

MOYA. — Matheus de Moya, natione Hispanus, patria oppido Moral, diocesis Toletanae, Societatis Jesu, philosophiam docuit et amplius viginti annis theologiae Murciae, Compluri, et Matriti in collegio Imperiali, magna doctrinae fama. Superstes in eodem collegio, adlectus est a serenissima regina Maria Anna in confessarium. Florebat XVII saeculo. Edidit *Questiones selectas ex praecipuis theologiae moralis tractatibus*.

MOZZAGRUG. — Mozzagrugno Josephus, canonicus regularis Sancti-Salvatoris, florebat XVII saeculo. Edidit *Orationes in omnia totius anni evangelia*.

MULL. — Muller Petrus, edidit opus cui titulus est: *Disputatio de bonis parochialibus*.

MUNDIUS. — Mundijs, jurisconsultus: *De diffamatione*.

MUNIESSA. — Thomas Muniessa, Societatis Jesu, edidit opus cui titulus est: *Questiones selectae morales*.

MURATOR. — Muratori Ludovicus Antonius, doctus et celebris scriptor Italiae, clericus, Vignolae natus, anno 1672. Litteris, philosophiae, theologiae, jurisprudentiae, antiquitatibus et aliis scientiis studuit. Ambrosianae bibliothecae fuit custos Mediolani. Obiit anno 1750. Multa insignia concinnavit opera Muratorius, scilicet: *Anecdota*, — *Anecdota Graeca notis et disquisitionibus aucta*, — *Philosophiam moralem*, — *Historiam rerum Italicarum*.

MURCIA. — Murga Petrus, natione Hispanus, ordinis S. Benedicti, monachus domus S. Emiliani, sub medio XVI saeculi, sacerdotum canonum scientia claruit, fuit prior conventus S. Mariae de Hyarte. Edidit: *Questiones pastorales*, — *Disquisitiones morales et canonicas*, — *Tractatum de beneficiis ecclesiasticis*, — *Commentarium in constitutiones apostolicas pro congregatione S. Benedicti Hispaniarum*.

MUSCETTOL. — Muscettola Franciscus Maria, archiepiscopus Rossanensis, edidit opus cui titulus est: *De sponsalibus et matrimonio*.

MUSKA. — Muska Nicolaus, natione Germanus, Societatis Jesu, per plures annos rhetoricam, philosophiam, theologiae docuit magna cum fama praesertim Viennae. Migravit ad Dominum anno 1776. Scripsit: *Vitas Palatinorum sub regibus Hungariae*, — *De legibus, earum transgressione, seu peccatis et eorum poena*.

N

NALCH. — Nalchius, bibliographus, cujus opus est *Bibliotheca Graeca*.

NALD. — Naldus Antonius (Naldi), natione Italus, Theatinus, vir pietate scientiaque clarus, migravit ad Dominum anno 1645. Edidit: *Questiones practicas in foro interiori usu frequentes*, — *Resolutiones practicas casuum conscientiae*, — *Adnotationes practicas ad varia juris pontificii loca*, — *Summam theologiae moralis*.

NARBON. — Didacus de Narbona edidit *Tractatum de aetate ad omnes actus humanos requisita*.

NATAL. — Natalis Alexander, natione Gallus, patria Rothomagensis, natus anno 1655, philosophiae et theologiae professor, doctor Sorbonicus, Lutetiae obiit anno 1724. Multa opera concinnavit quorum sunt praecipua: *Historia ecclesiastica Veteris Novi-que Testamenti*, — *Theologia dogmatica et moralis*, — *Commentaria in Evangelia et Epistolas S. Pauli*, — *Apologia monachorum ordinis sui aut ad Sinenses adierunt, ut fidem eis praedicarent*.

NATT. — Natta Marcus Antonius, natione Italus, jurisconsultus, Genuensis magistratus, vir virtutibus et amore studii insignis, XVI saeculo florebat. Scripsit: *Tractatum de Deo*, — *Conciliorum tomos tres*, — *De immortalitate animae libros quinque*, — *De passione Domini*, — *De doctrina principum libros novem*, — *De pulchro*.

NAUCLER. — Nauclerus Joannes Vergen, natione Germanus, historicus, natus circiter anno 1450, obiit anno 1510. Scripsit *Chronicon*.

NAVAR. M. — Martinus Navarra, natione Hispanus, professor juris Tolosae, Romam adit aetatis suae 80 anno, ut defenderet amicum Bartholomaeum Caranza, in causa haereseos implicatum. Vir iste charitate, scientia insignis, plenus dierum et virtutum Romae obiit anno 1586. Scripsit: *Commentarios in jus canonicum*, — *Enchiridion seu Manuale*.

NAVAR. P. — Forte Petrus Paulus Navarra, natione Italus, Societatis Jesu, qui florebat XVI saeculo; vir ingenio et scientia insignis. Scripsit: *Avolatium fidei Christianae*.

NAVARRO. — Tiburtius Navarro, strictioris obser-

vantiae reformatorum alumnus in provincia conceptionis Aquitaniae, sacrae theologiae lector, poenitentiaris Innocentii Papae XI, in basilica S. J. Lateranensi, vir copiosi ingenii ac multiplicis eruditionis, florebat XVII saeculo; metricè conscripsit *Compendium theologicum*. Alia opera conscripsit: *Melodiam subtilem*, — *Diversa elogia et vitas*, — *Manuductionem ad praxim executionis litterarum sacrae poenitentiarie, una cum modo scribendi, et recurrendi ad sacram Poenitentiarium in casibus S. Sedi reservatis, praesertim occultis*.

NAZZAR. — Nazzari Joannes Paulus, natione Italus, ordinis Praedicatorum, in multis locis inquisitor, ter electus diffinitor generalis ordinis sui, a summo pontifice Clemente VIII, ad Gebennas legatus fuit, ut eum Protestantibus contenderet de Missae sacrificio. Florebat ad medium XVI saeculi. Edidit: *Opuscula varia*, — *Theologica commentaria in Summam divi Thomae*.

NEBRISS. — Nebrissensis Aelius Antonius, natione Hispanus, litterarum restaurator et pater in hac regione, per viginti annos docuit in universitate Salmanticensi, deinde Alcalensi usque ad mortem suam anno 1522. Nebrissensis plurima opera concinnavit de linguis, de litteris, de mathematicis, de jurisprudentia, de medicina, de theologia. Edidit: *Vocabularia juris*, — *Commentaria in Scripturam sacram*, — *Lexicon artis medicamentariae*, — *Decades historiae Ferdinandi et Isabelle*.

NEESS. — Neessen Laurentius, natione Belgae, canonicus in ecclesia metropolitana, theologalis, librorum censor, examinatus synodalis, vir pietate, charitate, scientia insignis, obiit in seminario Mechliniensi die 22 Maii 1679. Edidit: *Universam theologiam, in duos tomos divisam juxta mentem S. Augustini et D. Thomae*, — *Tractatum de justitia et jure*.

NELL. — Neller Georgius Christophorus, natione Germanus, canonicus Trevirensis, a consiliis principum electori et juris doctor, obiit anno 1785. Perfectam scientiam habebat antiquorum monumentorum et numismatum et de hac re multas bonas dissertationes edidit. Scripsit: *Dissertationem de decretis Basiliensibus*, — *De juribus parochi primitivi*, — *Dissertationem de varietate residentiarum canonicarum*, — *Collectionem canonicam et methodicam, etc., etc.*

NEUDECHE. — Neudeche Sigismundus, ordinis Minorum, edidit opus cui titulus est: *Schola religiosa*.

NEUSS. — Neusser Bruno, Gallus, lector jubilatus, ac custos recollectae provinciae Coloniensis, vir in philosophicis ac theologicis disciplinis perfecte eruditus, plura luculenter Latino idiomate scripsit ex quibus ad manus nostras devenere: *Polyanthea theologo-moralis-canonica*, — *Tractatus de horis canonicis*, — *Directorium superiorum regularium et ecclesiasticorum*. Bruno Neusser florebat XVII saeculo.

NEVIZAN. — Nevizanus Joannes, natione Italus, jurisconsultus, jus Taurini docuit; decessit anno 1540. Scripsit: *Sylva nuptialis libros sex, in quibus materia matrimonii, dotium, filiationis, adulterii, discutitur*, — *Indicem scriptorum in utroque jure*, — *Questionem de librorum multitudine rescanda*, — *Consilia*.

NEVO. — Alexander de Nevo, jurisconsultus, scripsit *Commentaria in libros Decretalium*.

NICEPHOR. — Nicephorus S. patriarcha Constantinopolitanus, qui ardentem pro cultu imaginum propugnavit proptereaque in exilium missus est a Leone Armeno. Tum Nicephorus monasterium ingressus est, et migravit ad Dominum, anno 828. Scripsit: *Chronographiam*, — *Historicum breviarium*, — *Sichometrium, etc.*

NICOLAI. — Nicolai Alphonsus, natione Italus, Societatis Jesu, Francisci I theologus, post suppressionem ordinis sui, Cisterciense monasterium in-

gressus est ubi obiit anno 1784. Scripsit: *Memorie storiche di san Biagio, vescovo e martire, protettore della repubblica di Ragusa*, — *Dissertationi e lezioni di sacra Scrittura*, — *Ragionamenti sopra la religione*.

NICOLARTS. — Laurentius Nicolarts, Tungrensis, in academia Coloniensi S. Th. doctor, protonotarius apostolicus, ecclesiae collegiatae S. J. Evangelistae Leodii primum canonicus, inde in cathedrali ecclesia Lambertina canonicus atque poenitentiaris, olim inter practicos curiae Romanae multum diuque versatus. Florebat ad dimidium XVII saeculi. Edidit *Tractatum de praxi beneficiaria*.

NICOLIUS. — Nicolius Hieronymus, natione Italus, patria Romanus, alumnus congregationis de observantia Lombardiae, vixit saeculo XVII, fuit lector theologiae, et in Romana curia pro eadem congregatione procurator, necnon ecclesiae S. Mariae de Populo parochus, vir in utroque jure clarissimus, qui per sua opera literato orbis salis innotuit, ejus enim calamo prodierunt: *Lucubrationes utriusque juris ad theoriam*, — *Flosculi, sive notabilia practica ex utroque jure, probatius auctoribus ac theologiae praesertim fontibus libata, ad juridicam praxim in unum collecta, et methodo alphabetico digesta*.

NIDER. — Nider Joannes, natione Germanus, ordinis Praedicatorum, prior monasterii Praedicatorum Basileensium, haereticae pravitatis inquisitor, ac gymnasii Viennensis sui ordinis rector, etc. Claruit anno 1450 et seq. Plura opera composuit elegantis stylo: *Præceptorium seu tractatum de decem præceptis*, — *Myrmecium bonorum*, — *Alphabetum amoris divini*, — *De reformatione religiosorum libros tres*, — *Sermones*, — *Casus de criminibus in Deum, in proximum*.

NOAL. — Noal forsans jurisconsultus cui attribuitur opus quod titulum præbet: *De transmissionibus*.

NOGUER. — Noguera Andreas, Hispanus, ordinis Minorum, ex provincia Majoricarum regul. observant. theologus, florebat ad medium XVII saeculi. Scripsit *Memoriale provinciae Majoricarum S. P. N. Francisci*.

NON. MARCEL. — Nonius-Marcellus, grammaticus et philosophus Peripateticus, natione Italus, patria Tiburtinus, florebat desinente saeculo III. Scripsit *De proprietate sermonis*.

NONNOTT. — Nonnotus Claudius Franciscus, natione Gallus, Societatis Jesu, totam historiam ecclesiasticam et theologiae curam impendit. Migravit ad Dominum anno 1795. Plurima opera edidit ut erronei saeculi confutaret: *Erreurs de Voltaire*, — *Dictionnaire philosophique de la religion*, a D. Migne editum, in sua *Encyclopædia theologiae*, cum additionibus et notis, — *Lettre d'un ami à un ami sur les honnêtetés littéraires*, — *Principes de critique sur l'époque de l'établissement de la religion chrétienne dans les Gaules*, — *Les philosophes des trois premiers siècles de l'Eglise*.

NOODT. — Noodt Gerardus, natione Germanus, in pluribus urbibus jus docuit et e vivis decessit anno 1725. Gerardus peritus erat in litteris, in historia, in linguis. Inter tractatus quos edidit, eminent: *De favore et usuris*, — *De jure imperii et lege regia*, — *De religione ab imperio, jure gentium, libera, etc.*

NORIS. — Norisius Henricus (le cardinal Noris), natione Anglus, ordinis S. Augustini, Angliam deseruit ut Romam veniret. Hic studio incubuit, et in multis ordinis sui cœnobii theologiae docuit; custos fuit bibliothecae Vaticanae, consultor Inquisitionis, denique cardinalis creatus fuit anno 1695. Migravit ad Dominum anno 1704. Opera hujus cardinalis textura, stylo eleganti, sapienti censura, et accurate eminent, quorum praecipua sunt: *Historia Pelagianae libri duo*, — *Vindiciae Augustinianae*, — *Dissertatio de uno ex Trinitate in carne passio*, — *Apologia*